

ספר רות (ז)

כתי (משלי כ"ב ט') טוב עין הוא יסד כי נתן מלחמו ללד, רע (נ) שלא אמר הנביאים והחכמים שום דבר בעולם (י) שלא המנוח משה רבינו ע"ה בחידוה, משה אמר (דברים מ"ו י) נתן תקן לו ולא ידע לבדק סתור לו, כא שלמה ואמר* טוב עין הוא יסד כי נתן מלחמו ללד ולא ידענו מה הטבת עין עד שאמר כי נתן מלחמו ללד. תנאי (ה) ר' אלעזר הקפ"א אומר (ו) לעולם יבקש אדם לחיים על מדה זו שאם לא בא הוא בא בנו ואם לא יבא בנו בא בן בנו שני (דברים ט"ז י) כי בגלל הדבר** ותנאי ר' ישמעאל אומר (ז) בגלל הוא נסחור בעולם, אמר רב יוסף נקטינן האי שררס מרבנן לא מיעני ואי מיעני אחרור אפיתחא לא קא מהדר (ח) וראיה לדבר (תהלים ל"ד כ"ד) כי יפל לא יוטל כי י"י סוסך דין,

(ה) כִּי־בָּנִי מִיִּנְכֶנְךָ, קִאֲחֹזְרִידֻעַ ויַעֲלִינֵנְךָ, וּבָנִי קִאֲחֹאֲנֹאֵל לִיחָה מִדֶּרֶשׁ רֹחַ
מִנְעֻלִּיקָא פִּירוּשׁ עַל רוּחַ וּבָנִי לִקְסִפְלִד כְּחוֹז: בְּשֵׁם הַשֵּׁם אֲמֵן. דִּי וִינִילָנִי מַעֲבָדוֹת
אִמִּינֹת, אֲחִסֵּיכִי לְכַתּוֹב פִּירוּשׁ רוּחַ וּבָנִי דְלִמְדִי רוּחַ לְמִי וּרְבִי טוֹבִיכִי
בְּרִי כְבוֹד רִי אֲלִיעֹזֵר וּבָנִי פִּשְׁעֵר־סְבוֹרָה פִּירוּשׁ מִגְלַת רוּחַ לְרִי טוֹבִיכִי בְּרִי
אֲלִיעֹזֵר זְלוּקִי לִי וּבָנִי שְׁמִרְמֵה לִיחָה כֹּל זֶה וְהַחֲמַלְתָּ הַסֶּפֶר וַיְהִי בֵּימֵי כְתוּבִי וכו'.

(ו) וְחֵם* הַשְּׂמִיטִים שֶׁ הָיָה לִיחָה מִיִּדִּי דְכַתְּבִי בְּכַתְּבוֹי דְלֹא רִמַּז בְּחֹרִייתָה וְהַחֲמַד
רַבִּי שֶׁ לְנִמְקֵד שֶׁלֹּאן לֵךְ דְּכֵר טוֹבֵה עֲבִילִים וְחֻמּוֹתִים שֶׁלֹּא רִמַּז* לִיחָה בְּחֻמּוֹתֵי וְשֶׁ מִלְּמַחַת
שְׂמִיטָה כֻלָּל אֵל צִינָה לֹחֶה ג. (ג) צְבוּלֵם לִיחָה א וּבָנִי פִּעַ לִיחָה גִּיכִי תִינֵחַ שׁוּם.

(ד) כִּי־בָּנִי הָיָה וְפַע וּבָנִי. א וְקָ רִמַּז וּבָנִי מ, קָם וְיִרְמֹס. * פִּעַ וְחֹמֶר צִסְכּוּמָה (ה)
בָּנִי א וְחֹמֶה. (ו) שְׂמֵחַ קִינָה צִי וְשֶׁ הַגִּירָסָה רִי אֲלִיעֹזֵר הַסֶּפֶר זִכֵּן צִילְקוֹס (זִי קִרְחָקָה)
דְּכִרִים רִמַּז תַּחֲלִית וְכֵן הוּא בָּנִי פ וְפַע וְכֵר הַעִיר עַל הַגִּירָסָה הַרְבֵּי מְהוֹרֵר רַפְּאֵל
נָחַן נִעַם רִחֲבִית־חֹזֶק גִּדְּיו וְכִסְרוֹ דְקִדּוּקִי קוֹפְרִים שֶׁם לֹחֶה שֶׁ וְנִמְדֶּרֶשׁ רוּחַ פִּיֵּה וְצִירָקָה
רַבִּי שְׂמִיטָה צִילְקוֹס וִירָקָה רִמַּז תְּרַסֵּי־הַגִּירָסָה בְּרִי קִרְחָה, וּבָנִי ק לִיחָה גִּיכִי וְשֶׁ לֹא
יִרָה וְכו' וּבָנִי א לִיחָה וְשֶׁ לֹא צִוָּה צִוָּה וְנִמְדֶּרֶשׁ שְׂמֵחַ שֶׁם וְשֶׁם לֹא צִוָּה צִוָּה
צִוָּה צִוָּה וּבָנִי ה וְפַע וְשֶׁ לֹא צִוָּה צִוָּה וְכו' וְשֶׁ עוֹד אֵלֶּה שְׂמִיטָה קִסְטִים צִירָקָה
אֲשֶׁר הָיָה מְהוֹרֵק לְהַעִיר עֵינֵיכֶן וְשֶׁ דְקִדּוּקִי קוֹפְרִים שֶׁם לֹחֶה ח. **בָּנִי פִּעַ כִּי צִבְלָל
הַדֶּבֶר הַזֶּה יִבְרַךְ ד' אֵל תִּקְרָה צִבְלָל אֵלֶּה צִבְלָל ג. (ז) בָּנִי א וְחֹמֶם שְׂמֵחַ שֶׁם
וְחֹמֶה דְּכִי רִי יִשְׁמַעְלֵל גִּבְלָל הוּא שְׁחָחֵר צְבוּלֵם וכו' צִילְקוֹס דְּכִרִים רִמַּז תַּחֲלִית וְכו' בָּנִי
פִּעַ וְחֹמֶה דְּכִי רִי יִשְׁמַעְלֵל וּבָנִי ה לִיחָה וְהִנֵּחַ דְּכִי רִי יִשְׁמַעְלֵל אֲלֵל צִילְקוֹס
וִירָקָה רִמַּז תְּרַסֵּי־הַגִּירָסָה לִי צִינָה כִּי צִבְלָל הַדֶּבֶר הוּא מְהוֹנְגֵּל הוּא וְעוֹדֵר עַל הַכֹּל וְנִמְדֶּרֶשׁ
רוּחַ אֲשֶׁר מְהוֹרֵק כְּחוֹז רִי צִינָה וכו'. — בָּנִי א שְׂמִיטָה עַל כֹּל צִלִּי עוֹלָם וּבָנִי כ
שְׁחָחֵר צְבוּלֵם וּבָנִי ה גִּבְלָל הוּא מְהוֹרֵק עַל כֹּל צִלִּי עוֹלָם וּבָנִי פִּעַ שְׂמִיטָה עַל כֹּל
הַעוֹלָם. (ח) צִבְלָל שְׂמֵחַ שֶׁם וְשֶׁ קָ חוֹזֵק דְּמִיעֵי אֵל לִיחָה דְּמִיעֵי וְכו' וְשֶׁם פִּפְעֵר־שֶׁ
(צִבְלָל דְקִדּוּקִי קוֹפְרִים הִנֵּה) בְּוִירָסָה בָּנִי מ וּבָנִי קָם וְיִי לִיחָה מִינֵחַ נְקִיפִינֵן וּבָנִי
א לִיחָה הוֹרֵר רַבִּי חֲזָק וְלִיחָה שֶׁ נְקִיפִינֵן וְכו' וְשֶׁ חוֹזֵק דְּמִיעֵי אֲחִדּוּרִי אֲשִׁיחֶסֶת לֹא
וְהִכְרַז וּבָנִי פִּעַ הַחֲדָר רִיכָה וְכו' לֹא הָיָה וְשֶׁ קָ חוֹזֵק דְּמִיעֵי אֲחִדּוּרִי אֲשִׁיחֶסֶת
הָאִשְׁתַּחֲוֵה לֹא וְשֶׁ וְשֶׁ שֶׁלֹּאן רִיכָה לְדֶבֶר זָכֵר לְדֶבֶר רִי יִשְׁלֵל וכו'. וּבָנִי
ק חֲלוּ לְטִרְבָּה וְהִנֵּחַ דְּמִיעֵי אֲחִדּוּרִי אֲשִׁיחֶסֶת לֹא קָ מְהוֹרֵק וּבָנִי ה לְטִרְבָּה וְהִנֵּחַ לֹא

יעניי וזה חזקן יעניי וזילקוט דברים תחלים נקטיין לא מהדר תפוחא והפסקים שחזי
 המחבר הוסיף מעלמו. ט) זכיי פ תניא ריג אומר כתיב ורחמך וכו' וזכיי
 קם תניא ריג אומר דכתיב ורחמך וברצך וכו' ותנא' שבת שם ריג זכיי
 וזילקוט דברים תחלים וזכיי ה ליחא רבן גמליאל אמר וזכיי פס תנא רבנן גמליאל
 וזל גיכ רבן גמליאל ונתחפפתא פיס דזיק רבי יהודה אומר משם רבן גמליאל כיי הוא
 אומך ונתן לך רחמים ורחמך וברצך וגו' זה סימן יהא צידך כל זמן שאתה רחמן הרחמן
 עתים עליך. י) כ"ה ה חלל כל הוא כל המרמס. יא) כ"ה זכיי א ובגמלא ילנקב
 שם, ובשאר כ"ו. וזכיי פס ליחא גיכ אין ורחמנין לו ון שמיים. יב) ליחא זכיי
 א וק ועי דקדוקי סופרים זכתי' שבת שם אות ג. יג) מקור הדברים צבינו לשון צנחמותא
 פ' זכר ע"פ וכו' יומך ומדש רוח סוף פרשה א' וילקוט רות תקלימ. יד) ליחא כ"ה א
 עד אמרו וגירסו אליהם גדול הדור ופרנס צדורו ולפי שראו רעז הכן עם ציחו אל
 ארץ מואז אמר וזכיי ה שברי אליהם ומחלון וכליון גדולי הדור ופרנסים צדורם היו ולפי
 שראו שהיה רעז וכו' וזכיי פס ופרנסים הדור היו ולפי שראו שהיה רעז
 וזכיי קסו ולפי שהיה הרעז. טו) כ"ה זכיי א, פ וק וזכיי מ וי וקם ויהיו וזכיי
 פס א אמרו כשז כאל ויסיור. טז) ויכיו עד חייבת לנו ליחא א וגירסו ויעניי
 ישראל יעקוב לוינו למפרנס מוטב להכלל זכיי ו חייבת לעקום עלינו עניי ישראל כל
 למפרנס מוטב לנו שנפרנס וזכיי ה ועניי ישראל היו לעקום עלינו בכל יום כדי לזכרם
 מוטב להכלל וזכיי פס ועניי ישראל יהיו לעקום עלינו בכל יום מוטב לנו
 לצדורם ולהכלל מהם כסופן שמתו וכו'. יז) כ"ה א הא כתיב וכו' ק זה הרי
 אומ' וזכיי פס ושמה נאמר תמונו נשאר תלמי מלכה וכו'. יח) ציז דק
 י' עיז וילקוט תהלים תתע"א איר אצורו שאלו וכו' מה פירש דוד אצור וכו'. זכיי
 פס שאלו ליחא שאלה עד היכן וכו'. זכיי ק מה שאלו וכו'. יט) כ"ה כחה של
 דקם מו"ה. כ) ציז יל' א' וילקוט רות תקלימ' רעזי אומר וזכיי כ"ה א זה הוה
 צנחמותא פ' זכר אמר ר' שמעון וע' גבסור חשש צוצער ר' אות יתה, זכיי א וי"ח
 אליהם וכן נראה שהיה גירסא בהמש"ס פיה מו' מלכים היס שכתב ואע"פ שמועד נלחא
 אינה מדת חסידות שהרי מחלון וכליון שני גדולי הדור היו ומפני לזה גדולה ילחו ונתחייבו
 בליה למקום עכ"ל וע' כס"מ ולח"מ וכחז עליו צם' פאת השלחן ה' ארץ ישראל חיל
 וזכנו לזה אליהם מפני שכ' ונתחייבו בליה למקום דורו צצניו כהש"ס וכו' עכ"ל וע' היס
 צמחך עוד זכר וזכיי א זה ליחא אליהם וזכנו עשירים גדולים ופרנסים דורם היו
 וזכיי פס אליהם ומחלון וכליון גדולי הדור היו ומפני יז' ונתחייבו צ' ונתחייבו
 ש"ה דע' ליחא וכן היה ר' שמעון אומר אליהם לך מו"ה הדור ופרנסים לצדור היה
 ועל שאלו מלחם לחלץ מה הוא וזכנו ורעז וכו'. כא) כ"ה א על שילחו מן לחץ
 ישראל. כב) כ"ה א הא, ק יבא. — הקוש"א מחד פסוק נראה שזכר המחבר כמה

תגור כי קרא יי' לרעב וגם בא אל הארץ שבע שנים חשוכה (ג) כי לא היה בה כח (כד) לפתנם לא את עצמם ולא את אדמים ואינו חסה מי שיכול (ה) למי שאינו יכול ואת הרי כתב בארבע אפרדים (ו) עשיר גדול היה ולמה ירד למצרים חשוכה (ז) מפני שעיקר של אותו הרעב לא בא לעולם אלא בשביל אפרדים כדי שירד למצרים כדי לנסותו (ח) שנ' (תהלים ס"ו) נחת ליראוך גם לדחוסם מפני קשט סלה אבל הרעב שהיה בימי שפוט השופטים לא (כט) בא אלא על עון אותו הדור והיה להם לבקש רחמים על דורם (ל) ולא בקשו

(כג) אופע חשוכה. (כד) ק לא היחה יכולה לפרנס את עצמה ולא אחרים וצ"י א לפרנס עצמו כיס אחרים וצ"י פע כי לא היה צדיק (גליון: צידה) כח ומוזק לפרנס עצמו ולא חמרים. (כה) אופע יכול לשלמו יכול וצ"י ק, קמ"ו מי שיכול לשלמו יכול וצ"י ה ואינו דומה יכול למי שאינו יכול. — קושיה הרב המחבר מהפסוק תורי נאשר תגורי וגו' לריך פירוש לתלם כבר היה שיעור היקף המוכר צמח' צ"ב דף לא דומה ללחם צו לחולה לארץ ואלוהיך שלי כמיס לעיל דברי להפטר מן העניים עשה כן או כדליתא צמירש רות סוף פ"א חל וזה חמי וכו' ובשעת רעבון פזר הרגל ולמה נענש אליהו על ידי שהפיל לבן של ישראל עליהן וכו' עכ"ל אכן יש ליישב שצ"י אלישע כמעט לא התחיל ולא היה נרגש עדיין הרעב כמשמעות לשון הכחז כי קרא ד' לרעב וגם לא וגו' מכלל דהוא עומד לא ידעם ולא הרגיש עדיין צבתחלת הרעב ואעפ"כ אלישע הורה לה ללחם לחולה לארץ דפשיטא דלא ע"פ הדבור היה הכיוון ללא מדעת עצמו צבורת חסם וברי הוא כענין אליהו וצ"י שכן צעמון עדיין היה צדס להפטרם אליהו דרש"י. (כו) כ"י א הרי אצניו אצרה וכו' וירד, ק צאצרה אצניו ששיר גדול היה, ה שהרי אצניו אצרה, קמ"ו וברי כח"ו צ צאצרה אצניו, פ"ע וברי צאצרה אצניו היה צידו עושר ולמה ירד וכו'. (כז) קמ"ו חשוכה, א חשוכה מפני שעיקר אותו רעב לא צא אלא צציל אצרה לנסותו, ק חשוכה לרצו שלל היה רעב אלא צציל אצרה שירד למלרים כדי לנסותו, פ"ע מפני שאלו רעב לא צא עיקרו אלא צציל אצרה. לרד חל למלרים כדי לנסותו וכו' א נחת וכו'. (כח) צאצרה רצה פ"ה. (כט) א צא על עון הדור, ק לא צא אלא על ידי עון אותו הדור, ד לא צא אלא על עון הדור, ופ"ע לא צא אלא על צון וריה דא"י להם. — הקושיה מאלצרה אצניו הוצא צוצר חשוכה ופ"ע חשוכה נעמי וגו' כי שמעה צציר מואב וכו' ע"ש וליין עליו השפתי חכמים רות חות ג' וע' מהרש"א ס"א צ"ב לא א' וס' עכרת מלכות בית דוד על רות לר' צצר פערלס דף י"ט וענין הקושיה יזן ע"פ המדרש ציר פסיד ולקס טוב ויגש מ"ו ג' דילמק לא היה רשאי ללחם לח"ל דמזה מוכה דכבר נזכרו אצותיו הקדושים צקושת הארץ ודיניה כאשר קיימו כל המורה ע"פ דעת ענין אשר נוסקה צס ע' מל"א כלל א' צינה חות א' ופ"י ח"ס סס' חקע"ד [ע"י דאצותיו הקדושים שזמו המורה סרס נחמה ע"י יומא כ"ח וצמדשים, חתמי דרך מגירות צפ' חולדת כ"ה ליד רעקז נתן לעשו וגו' ומפרש מהר"ם אגשך דיעקז לא נתן לו יין כי אם להם וצ"י ו"ס ח משל עצמו ע"י ע"ש ששמעתי צס גדול אחד דלישראל מומר נכ"ה אקור ליתן יין משום לפ"ע, דהוא חוקרו צמגעו ולחומרה דיו כישראל דאקור צמח"ה היין שנאשר, לפ"י י"ל דמטעם זה לא נתן יעקב לעשו לשותה, שה"ל]. (ל) על דורס ליתא אופע. — לריך צחור דזה הטעם שהיה להם לנצק רחמים וכו' הוא בצרת ריב"ק צמח' צ"ב לא צ' ולעיל הציא הרב דצ"י רש"י (עמוד א') ומשמע לכו"ר' דרש"י וריב"ק עלינו ואולי י"ל כוונת הרב דהן אחת דרש"י דאחר שנענשו מפני שילאו לח"ל פליג אריב"ק דצצר מפני שלל צקשו דרש"י סוצר שהיו מויליין ליקח וריב"ק סוצר דלא היו מויליין ליקח כונו שהעיר על זה הלכה משנה פ"ה מה' מלכים ה"א אצל מית הציא המהצר דצ"י טה"ס וחדייק צלשונו שכחצ וריה להם לנצק רחמים על דורס לפיכך לא ה' ללימו דהשום דלא צקשו רחמים לא היו עונשם כל כך להחסיצ כל"ה אצל מפני שילאו ג"כ מארץ ישראל לחולה לארץ והיו מויליין ליקח ע"כ זכוחם לא עמדה להם וע' כקף משה ולחם משה [לעדין לפרש דצ"י הספר ע"פ הכקף משנה שפרש בצריחא וכן היה רש"י מומר אליהו מלחן וכל"ן גדולי הדור היו ופנכסי הדור היו ומפני מה נענשו מפני שילאו. מארץ לחולה לארץ דליידי צלא היו מולאים ליקח דע"פ הד"ן היה

ואיסת' ודה' ד' הדבר שצא אלימלך ובניו חוצה (ל) לארץ נראה הדברים שה' המעשה הזה (ל) אחר מיתח דבורה וזכר שני' (שופטים ו' א') ויעשו בני ישראל מפני מרן עשו וחתם (לה) י' כד מרן שבע שנים, (שם ו' ב') וחתו יד מרן על ישראל מפני מרן עשו קדם בני ישראל את המעשרות אשר סדרים ואת המעשרות ואת המעשרות, (שם ו' ג') ויהי אם וזע ישראל ועלה מרן ועמלק ובני קדם ועלו עליה, (שם ו' ד') ויהיו עליהם וישחתו את יבול הארץ עד כואך עזה ולא ישאירו מחיה בישראל וזה ושוב וחזור, (שם ו' ה') כי הם ומקניהם ועלו וזכו כדו ארסה לרב ולתם ולנמלהם את מספר ויבאו בארץ לשחתה, (שם ו' ו') ויהי ישראל מאד מפני מרן וזעקו בני ישראל אל ה' ובאחת הפקת הלק אלימלך ומתחן וכליו למואב (ל) ונכשלו מזהרם להם לבטח ביו' ולא בטחו (ל). וזו כתב ספר רוח חכמים אומ' כנבא כחורא (לה) שמואל הרואה כתב ספרו וספר שופטים וספר רות. ומפני מה נכתב להם לדוד (ל) כי יש וכן דוד אמ' (תהלים מ' ח') או אמרתי

[illegible]

הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי אמר רוד(ב) כשמשחתי שמואל הרואה אז אמרתי והנה באתי לגדולה וכסדה, במגלת ספר כתוב עלי זו מגלת(כא) רות שבו כתוב יוחסיו של רוד ר"א מגלת זו ספר רות, ספר(ב) ספר יהודה שכתוב בו (בראשית י"ט ט"ז) קח את אישך ואת שתי בנותיך הנמצאות בזה הנמצאות(ט) כבר אמר (שם י"ט י"ד) ויהי כמצחק בעיני תהני, ידענו שלא נמצאו(כד) עמו אלא בנותיו הפנויות ומזה הנמצאות לפי שהקב"ה מגיד מראשית ארצית(כה) גלה וידוע היה לפני מי שאמר והיה העולם שהיו עתידות(ט) בנות לוט להידין עם אביהן ולהוציא מהן שח(כו) משפחות עמון ומואב, ורוד היה עתיד לצאת מרות המואבדה תשלמה(כז) נשא את נעמה העמנית והוליד ממנה את רחבעם, כתי' הכא הנמצאות(כח) וכתי' תחם (תהלים פ"ט כ"א) מוצאתי רוד עבדי בשמן קדשי משחתי וכבר הקדים הקב"ה על זה ואמר בתורה(ג) (דברים כ"ג ד') לא יבא עמתי ומואבי בקהל יי' אבל עמונית ומואבית הם באות שררי מפורש(נא) למה (שם כ"ג ה') על דבר אשר לא קדמו אחכם בלחם ובמים [ברוך] בצאתכם טמעים ואין הנשים(נג) מצוות על זה כי אם האנשים ואם חאמר יקדמו הנשים א' כתי' (תהלים מ"ה י"ד) כל כבודי בך מלך פנימה ידענו שיצאו הנשים מאיסור זה והיו שאמ' רוד (תהלים מ' ו') נפלאחיד(נז) ומשחבתך

שרש ישי בהקדמה ד' ג' ז' הוצא כדי ליחס זו דוד בן ישי וכו' ונמדרש זוכר חלש ע"פ ויקחו להם נשים מולציות וכו' ליחל אומר ל' יוסי בן קסמל חמה חני אס מגילה זו לא בזה חלל ליחס זרע דוד וכו' ר' אלעזר ציר יוסי אומר להודיע זרע דוד שהוא כסף לדרך וכו' ע"ש. (ו) כיה זכ"י ה וצב' שרש ישי הכל וצכ"י פע בזמן שהשחתי וכו' וצכ"י ה וצכ"י א ליחל אומר דוד כשמשחתי שמואל אמרתי הנה באתי לנעלה ולכבד וצכ"י מ ליחל. (זא) כיה זכ"י א ופע רק שצכ"י הנה ליחל זה מגלת רות ש' צד נספר ייחוסו של דוד ד"ה מגלת זו ספר רות, ספר זה ספר התורה ש' קוס קמ וכו', וצכ"י מ ליחל צמגלת ספר כתוב עלי זו היא מגלת רות שכתוב בו יחוסו של דוד ומגלת זו ספר רות וכו' וצכ"י ק ליחל כמו צכ"י מ רק צפוף כמו מגלת ספר רות וצכ"י קמ וי צמגלת ספר כתוב עלי זו היא מגלת רות שכתוב בו ייחודו של דוד, מגלת ספר רות זו ספר התורה, קוס קמ וכו', וצב' שרש ישי הכל שבו נספר ייחוסו של דוד. (זב) א זו חרה של קוס, ק ספר התורה, קוס. (זג) כיה ה, פ, פע וק וצכ"י י כזר ויכי וצכ"י מ מהן הנמלחות נבראות ונראה שהינן נבראות ט"ס הוא ולי' כמ"ש כזר אומר וצכ"י א ליחל מהו הנמלחות. (זד) צכ"י ה וא נשאלו עמו וצכ"י פע נשאלו עמו וצכ"י ה פנויות וצכ"י ק נמלחו. (ה) לפי שהקציה מגיד מראשית ארצית ליחל א. (זו) א ופע שעמידות. (זח) כיה ק, וצכ"י מ וי ליחל מהן שני וי"ס הוא וצכ"י א ליחל חיצה מהן וצכ"י פע ולהליל שתי משפחות חלל עמון ומואב. (זח) א ורחצום מנעמה העמונית. (זט) כיה א, פע וק וצכ"י מ קמ וי נמלחו. (נ) כיה ה, פע ועוד הקדים וכו' וצכ"י מ, קמ וי וכבר הקדים הקציה על ההורה ואמר, א והקדים הקציה ואמר, ק וכבר הקדים הקציה צמורה ואמר. (נא) א ואמר על דבר, ק מפרש, פע צכ"י יי' עתה יי' ולא עמונית וצכ"י מואב ולא מואבית שבהי מפורש למה (נב) ק ואין הנשים על זה כי אם הנשים ואם חאמר יקדמו הנשים ה' כמזכר כל כבודי בך פנימה ידענו האיסור זה וכו' ומכ"י זה הוספתי צמים מחיצה ואם חאמר עד פנימה, ה ידענו כי ילדו הנשים מאיסור זה וזהו, מ שילחו הנשים מאיסור זה, קמ וי ילדו הנשים מאיסור זה, פ ילדו על הנשים וצכ"י א ואין דרך הנשים לקדם ידענו שילדו הנשים מאיסור זה והוא מחיצה ידענו הוספתי וצכ"י זה וצכ"י פע ליחל ואין דרך הנשים להוליד וללד מלוחתן על זה כי אם הנשים ה' למדנו שילדו הנשים מאיסור זה הוא שאמר דוד עליו השלום רבות וכו' וכל זה הקדמו צמורה צ' וליקום תהלים רחם תשלח וס ליחל אומר לו עלי ועלך נאמר שמי מקדלות כמזכר זה קלי עב הפסוק. (נ) יצא עמוני ומקרה על דבר אשר לא קדמו כעו שהפך על זה המהרש"א יצמח שם ד"ה עלי נגד המהרש"א. (נג) כן הוספתי ע"פ כיה וצכ"י

[illegible]

שפט השפטים, דוד(ע) ששפט את שופטיו שהיה אחוז משראל הולך אל הדין
הדין הולך להלקחו הנה. הוא ומלקה(ע) את הדין ואי לדר ששופט את שופטיו, דא
שפט השפטים אי לדר ששופטתן צריכך לושפט *הוא שתביא מוכיח את ישראל שנ'
(הושע ב' ה') כי נתת אמת הוכישה הורחם וכי אי זו היא אם של ישראל(ע) שנתנה אלא

[illegible]

זו אימת דברי תורה מבין כפני עם הארץ בזמן שבעליהן מבין אותה, שהם (ע) או' ראית פלתי (ע) שלמד תורה כמה דבריו מקולקלין (ע), ומחוך כך התורה מתחללת לכן נאמר כי נתנה אמם אלו בעלי תורה שנ' (משלי א' ח') ואל חטש תורת אנך, מיד הובישה הורחם אלו תלמידי חכמים שאין להם כח להשיב לעמי (ע) הארץ וכן קדחת אמר (קדחת ט' ט') וחכמת המסכן כויה וגו' (ע) מסכן זהו שהוא עני במצות ומעשים טובים והוא יושב ודורש, ואומ' אשרי נאה דורש ונאה מקים לכך נאמר ויהי בימי ווי בימי (א) שפוט השופטים, עדין צריכון להשפט, כוא וראה נדעון בן יואש עשה את (א) האפוד לעוברי ע"ז והוא שפט את ישראל, ושמשון הלך אחר עינו (א) ושפט את ישראל כ' שנה.

ויהי רעב בארץ, עשר (א) פעמים רעבון באו לעולם, אחד בימי אדם הראשון שנ' (בראשית ג' י"ז) אחרה הארמה בעבורך ואחד בימי למך שנ' (שם ה' כ"ט) מן הארמה אשר אררה יי, ואחד בימי נח (שם י"ב ו') ויהי רעב בארץ ויהי אברהם מצרימה, ואחד בימי יצחק שנ' (שם כ"ו א') ויהי רעב בארץ מלמד הרעב, הראשון אשר היה בימי אברהם, ואחד בימי יעקב שנ' (שם מ"ה ו') כי זה שנחים הרעב בקרב הארץ, ואחד בימי שפוט השופטים, ואחד בימי אליהו ואחד בימי אלישע שנ' (מלכים ב' ו' כ"ה) ויהי רעב גדול במשרון, ואחד בימי דוד שנ' (שמואל ב' כ"א א') ויהי רעב בימי דוד, ואחד מתחללת ובה לעולם לעתיד לבא שנ' (סוף) (עמוס ח' י"א) לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם

אין זה חס של ישראל, פע וכי זו חס זנתה לישראל חלל חיותי דברי תורה מתצזין לפני עמי הארץ בשעה שצעליהן וכו'. (ע) ק מצוים לחסם כססם. (ע) ראות פלתי כיס צביי ה וצביי פע סכן אומרי' ראותם, וצביי מ סכן חיות ראות. (ע) ה כמה נעשו מקולקלין ורעים, כמה דרכיו מקולקלים, קמ כמה דרכיו מקולקלין, פ כמה וכמה דרכיו מקולקלין, פע כמה דרכים רעים יש לו וכמה מעללין מוצזין (ליל מצזין) לחס, מחוך. (ע) ק נעם הארץ, פע סאין צהם כוח להשיב שאלות לעמי הארץ. (פ) כיס צביי וצביי מומעשו סוצים, וצביי פע לחס וכן אחר קבלת ומכמת המסכן צוים ודבריו חסם נשמעם, ממסכן שכול (ליל שכול עני) צמלות וצמעים סוצים וכול וצב ודורש, אומ' לו אשרי כלם לדרש וכו', וכלן מסך צביי ה על פסוק ו' כי שמעו צדי מואל. (פ) כיס ק וצביי מ ויהי צימי ווי ויהי צימי ונרמק ק הנומם, וצביי פע לחס לכך נאמר ויהי צימי שפוט השופטים היה צריך להשפט, צוה ורלס וכו'. ואם תאמר אי זה מן השופטים היה צריך להשפט, צוה ורלס וכו'. (פ) פע שעה את האפוד לעיניו ויהי לו ולציתו לתוקם וכת' והוא שפט את ישראל, שמשון שהלך לאסר עיניו ס' כי הלא ישרה צעיני נכת' והוא שפט את ישראל, ופירוש המאמר שמתגלגל מוצה על יד גדעון ולא נזכר מזה וכיס העץ יוסף צמדת שמואל פ' כיס וע' רמזין צראשית ללא ייש ד"ה ותגנוצ. (פ) משה ס"ק דקוטס דף ט'. (פ) פע עשרה רעצון צלו וכו', והמאמר הוא צמדת רות פ"א ושם הציא המדרש פסוק ויהי רעצ גדול צמדתן על אליהו והנכון הוא כמו שצידי הרב המאמר וכן הוא ג"כ צדי פכים ועל אליהו הוצא שם הפסוק דלנלס ח' י"ז ח' י"י [וגו'] חס היה הפכים האלה על ורמסר וכן הוא צביי פע וע' ציר פ"ה וסד' וק"ח ומדרש שמואל פכים וע' מדושי דש"ס מדרש רות חות י' שכתב שכול המאמר כלן שרעצ שיהי צימי. אברהם הוא השלישי ודלל כחש הפייסן יולל ליום צ' דריה המתחמך אשר מוי יעשה כמעשין הוא הרעצ הראשון אשר צל נעולמים ע"ש וכבר העיר על זה דריה צפירוש המאמר דמדרשות חלוקות יש וע' ג"כ פירוש מהר"ה על זה המאמר צמדת רות והיפיע כתב דעשרה פעמים מכרים צקלל חלל חפשי שהיו עוד רצים, ומ"ש צביי מ ופע ואחד שמתגלגל וכל לעולם ואחד נעמיד לכל ליל ואחד מתגלגל וכל לעולם נעמיד לכל כמו צמדת שמואל פכים וכן הנה' צפנים, וגם צדי פכים ופ"ה וצ"קוה צראשית דנו מ"ג לר"י לנטיה כן וכיס צמדת ק"ס רות. (פ) ל"ס צביי ק וצביי מ

לשמוע דבר יי' וכולן לא באו אלא כימי אנשים (ט) צדיקים וחסידים שהם יכולין לעמוד בה.
בארץ (יב) ארץ ישראל, סתם ארץ.

וילך (יג) ארץ, ארץ ישראל, עשיר והיו לו סוסים וחמורים וגמלים (יד) ועמדים
ושפחה לא הכירו הכתוב לשם אלא לגנא. וילך איש, יחזיר יצא על שם שסופו היה
עתיד לאבד העושר והוא כח' סתהלה וילך איש כאלו איש עני הולך הלך (טו).

מבית לחם יהודה הכירו מקומו שהיה מקום משוכה בארץ ישראל ומעפ"כ הניחו
והלך (טז) לגור בשדו מואב, לא בא להשתקע (יז) אלא לגור שם כדי שלא יחרש מן הערבה (יח).
בשדו מואב, בשדו ארץ מולדתו, כמו (מלכים א' ב' כח) ענתה לך על שדך (יט).
הוא ואשתו, (כ) הוא עיקר ואשתו טפילה, הוא עיקר (כא) ובניו טפילים (כב).

ב' ושם האיש אלימלך, (כג) ר' יהושע בן קרחו היה חרש שמות אלימלך אלי חבא
המלוכה, והכירו שבו מלמד שהיה מיוחס משבט יהודה אעפ"י שלא נזכרם בכאן ר"מ ושם
האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מולדו וכליון אפרתים (כד) והכירו הכל שלא
היו מניחין זה את זה (כה) אלא כולם היו בעשה אחד על צרת העין, ושם אשתו נעמי (כז).

ליחא שני' (טו) חיצת חננים ליחא ק, ונכיי פנצ זימי חננים גבורים טהן.
(טז) פנצ זימי ישראל, כל ארץ סתם היא ארץ ישראל ועי' תרגום בלעזל
דישראל ובספרי פ' כי חנוא עיפ וינאך על המקום כשכחו חומר ויפן לנו את הארץ
הזאת כיו חומר זו ארץ ישראל ובס' שרש יד דק ה' ז' כי טדע. ומסקוק הטותן מטר
זל פני ארץ כי ארץ ישראל היא הנקראת ארץ וכו' עיפ ונאצרת שמואל דק ז' ז' מפדש
בארץ כ' הידיעה והנולעת והיינו בלחץ הידועה שהיא חיי. (פס) צמדש רוח סוף פיל
ובילקוט רוח סוף רוח תקליט וילך איש גרדוס וכו' על ידי שהיו יולאין מוארץ לחיל
לא יתקן הכתוב את מנונס. (פז) חיצת חננים וכו' עיפ כ"י ק, קס"י, ופנצ ונכיי
האחרון ליחא חננים שהיה עשיר ועמו סוסים וחמורים וגמלים ועמדים ושפחה לא הכירו
הכתוב וכו' שני וילך איש. (ז) ק איש עני והלך, ונכיי פנצ גרדוס ילא על שם
סופו שהיה בעושר הכותב עתיד לא צוד כת' תחלה וילך איש כאלו
איש עני הלך. (ח) כ"ה ק ונכיי מוארץ, נכיי פנצ חיצת חננים יהודה, חלק
לו הכת' כצוד שהיה מקומו חשוב בארץ ישראל, לכן הכת' הכירו שניו
ואפ"כ עזבו והלכו לגור צדדה מוארץ, לא הלך להשתקע אלא לגור
כדי שלא יחרש. (ט) כדדש הכת' פ' כי חנוא עיפ (כ"ה) ויגר שם תלמד
שלא ירד אלף לגור שם וכ"ה ויחזרו אל פרעה לגור בארץ מצרים וכו'. (יג) לא צד
עד מן הכרע ליחא ק. (יד) מדרש רות סוף פיל חיר לוי כל מקום שחיה מוילה
שדך עיר, עיר מדינה, מדינה אשכנז, שדך עיר ענתה לך על שדך וכן בילקוט רות
רמז תקל"ט, ונפ"ז כדדש גירס' הכונה כונו שחיה נכיי פנצ מוארץ, צד עיר
ארץ מוארץ כונו שני ענתה וכו'. (טז) רות רבה פיל ונכיי טפלין להם
ועי' מדרש רד"ל חות מיר שדדדש קלי על השפחה משהם כשכחו ואשתו סמוכין נכיש
ושני בניו מוספקין לכל אם הם-אשתו ונכיי סמוכין היה משמע שששש ונכיי טפלים
לו אלף לה לא היו הכנים טפלין עיפ. (יז) חיצת חננים עיקר חוספתי עיפ כ"י ק, ונכיי
פנצ ליחא חננים ונכיי טפלין להם. (יח) כ"ה ק ליחא חננים פנצ פנצ
אחר על שפחה השפחה ונאצרת שמואל דק ז' ז' מפדש חיל פיל שפחה
השפחה ש' שפחה השפחה. כי על ידם צד הכרע בארץ ישראל ויש מדרש
שחז"ל שחז"ל שם הפועל כי אם שם כונו מרש שפחה ויחזק היות כששש וכו' עיפ
ובספ"ז זה צדדש רות פנצ הכותב כד' ואחר ויהי צדדש שפחה השפחה עיפ.
(יג) מדרש רות פנצ ר' מאיר היה דורש שמוח רני יחזקע בן קרחו היה דורש שמוח וכן
בילקוט רות רות מיר, ונכיי אנ ושם האיש חננים צדדש רות ר' מאיר חננים וכו'
יחזקע בן קרחו חננים רחמי לוינו אלי חנוא חננים שפחה ונאצרת חננים. נכיי
פנצ ליחא חננים וכו' עד צדדש. (טז) ילקוט רות רות תקליט. (ק) כ"ה בילקוט
ונכיי ק, ונכיי מ, קמ"ז על זה, ונכיי פנצ ד"ה ושם האיש אלימלך ושם אשתו

ויבאו שדי מואב וידו שם (ק) שמצאום שדו שמופים בויסר ומאסום והלכו להם לטריכים ומצאו הם שדו גם רחוקים למים שלא היו להם מעינות ועוד הדיו לשירות לכך נאמר פעם שנית ויבאו שדי מואב מלמד שנחלשו מקומם ואע"פ שיצאו לעור עוד הדיו להשתקע שם שנ' וידו שם.

נעמי ושם שני בניו, הכל שלא היו ממחין זה את זה חלל כולו
בעלה אחת על לרות העין, הזכיר את שמו מלמד שהיה מיוספ
בשבעת השנים שלא נזכר בספר שופטים. (קה) מדרש רות פ"ב וילקוט רות
מ"ד וברך הנהדר הוסיף שהיה נח יוספין וחפשי שגיל ושיבתה נח יוספין, וכ"י פע
איתא שהיו מעשיה נעמיים שהיתה נח מיוספים ובזוהר פ' נ"ך נ"ח מ"א
ז' פ' ב' ו' ואמאי אחקרי נעמי משום רבי נעם ד' א' (קב) אג מחלון שנמחל לו עון
וצילקוט רות רמז ת"ר יוספין לר"ח חסד לחסד לשם מחלון שהוא לשון מחילה וכו'
בזוהר הר"ל ד' מ' ל"ב ב' ק"ב וברך הוסיף ונחיה לו בן זכר וכו' ועוד שם
בילקוט וכן היה ר' יוספין בן קרח דולש וכו' מחלון שנימה מן העולם כליון שכלה
מן העולם וזהו חסד על פסוק ושם שני בניו ובמדרש רות פ"ב מחלון שנמחל מן
העולם כליון שכלו מן העולם וצילקוט לעיל רמז מ"ד מחלון שעשו עולם חולין
ולשון שנחמיו כל"ה וכו' צ"ל צ"א וכו' ובדרש שכלו ומחלון וכו' קאי על שייחם
על מחלון וכליון ומדכתי ושם שני בניו מחלון וכליון ולא כתיב שם האחד מחלון ושם
השני כליון כתיב הפירוש ומהר"ז במדרש רות (ד' וילגלג) ולפי' לר"ח להביא גם צילקוט
מחלון שנמחל מן העולם כליון שכלו מן העולם ודברי המחבר הם אליבא דר"ד
בצ"ל צ"א ב' דיואש וסוף שם שם מחלון וכליון לדרש. (קג) קמ וי ויהי לו בן
זכר ונראה שיראה ונחיה הנכונה דה קאי על בן שטלד נצונו, או ונולד לו בן זכר,
פע ונחיה לו זכר ש' להקים שם אחיו המת על נחלתו. (קד) ק ב' ו
כל"ה, אג ממע כל"ה וכו' פע כליון, נחיה לו כל"ה וי"ס הוא. (קה) מדרש
רות פ"ב, ויקרא דע פ"ב, ילקוט שמואל רמז ע"ז וירמיה רמז שצ"ז ומדרש שמואל פ"א
ומדרש (ד' וילגלג) פנייה וצ"חור מספיק שם וצ"ר פ"ב ורש"י רות ורצ"ע וחז"י על בן נקראו
ישראל על שם אפרים משום שכל מה שאירע ליוסף אירע לליון מדליתא בתנאמוחא פ' ויגש ע"ש
ועוד משום דהמשיח בן יוסף שנברך על ישראל ומכשר ענין, איתא משנצ אפרים כדא'
בזוהר פ' ב' בעלזות דן קיב' א' (קו) כצ"י ונחיה על שם מחלון, בית חסד קרוי
אפרים מדלית אפרים היא בית חסד הוסיף המחבר מפיית רש"י דכתיב אפרים בית
חסד קרוי אפרים. (קז) הונא בשרש יד' ד' ה' ב' וי' רצ"ע. (קה) כצ"י פע איתא
בזה הכשון אלא מלמד שבת חלה צאו לכן לעיירות מלאו אותן פרולין
בעיירות (ל"ל בעירות או בעצירות) אחר כן צאו לכן לכרכים מלאו אותן
מרוסקין בנ"ס ואחר כן מוזרו ונשחקו ש' ויהיו שם וע' מדרש רות
פ"ב ושם הגירסא פרולין בעצירות וע' יפיע חרע אפרים שם וצילקוט רות רמז ת"ר פרולין
בעצירות ובמדרש ג"כ הגירסא מדוקקין וצילקוט מרוסקים צמים ונראה שהמחבר היה לו
הגירסא מרוסקים משום דכתיב מרוסקים למים ומ"ס הרב המחבר מלאו ג' ה' ה' ה' ה' ה'
לסו' קים בראה דרש בלא אפרים פ"ס וכל ומלאו הם שהיו ס' כסופים וכן
הג' צמים וע' מדושי רש"י ומדושי רד"ל על מדרש רות ומה שהקשו שם רש"י למח'

[illegible]

וְשֵׁם הַשְּׁנִי (קֵט) שֵׁשִׁילָה מְעִישָׁה מְמַעֶשֶׂה וּבִמְחָה, רוּחַ שִׁצָּא מִמֶּנָּה (קֶב) דוּד שְׂרִיזָה, לְהַקְבִּי'ה בְּשִׁירוֹת וְחִשְׁבֻּחוֹת (קֶא) ד"א (קֶב) רוּחַ שְׂרָאָה דְּכָרֵי הַמּוֹתָה ד"א (קֶב) רוּחַ שְׂרֻדָּהּ וְרוּחָהּ. מִן הַעֲבִירָה אִמֵּר יוֹסִי בְּרַחוּנִי (קֶר) רוּחַ מִכְנֵי שֶׁל עֲנָלֹן בֶּן בְּנֵי שֶׁל בֶּלֶק מֶלֶךְ מוֹאָב הַדָּהָה, ר' יִבְיִי בֶּשֶׁם ר' רְאוּבֵן אִמֵּי לִפִּי שְׁעֹמֵד עֲנָלֹן מֶלֶךְ מוֹאָב מִכְסָּא בִּשְׁעָה שֶׁאִמֵּי לוֹ אִיהוּד (שׁוּפְטִים ג' כ') דְּכֵר אֱלֹהִים לִי אֵלֶּיךָ הַמֶּלֶךְ אִמֵּי הַקֶּבֶה אַחֵה עֲמֻדָּה מִכְסָּאָךְ כְּשֶׁכֵּל כְּבוֹדִי הָיָה אֲנִי מַעֲמִיד מִמֶּךָ בֶּן יוֹשֵׁב עַל כְּסֵאִי וְאִי זֶה זֶה שְׁלֹמֶה דְּכַתִּי (דְּה"א א' כ"ט כ"ג) וְיֹשֵׁב שְׁלֹמֶה עַל כְּסֵאִי יי'.

הצילוה וביה צמדש תני צס ר' נחיר לא גיירוה וכו' וע' לקמן פסוק י"ח חות ר' משי"כ שם צס הרמז"ם. קטז) הוצא צסרש ישי דק ע' ז' ודייק מדכתיב צקרא וינת אלימלך ואחר כך וישאלו להם נשים מואציות ולדברי הרז מ"ש רח"ם פ' מקץ מ"א כ' מאליומלך שהיה לנביו לישא אשה צזון רעב ע"ש לא לדיך. מירון על אלימלך כי אם על צביו וע' י"ז ח"א פ' תקע"ד סק"ג מ"ש על דברי רח"ם ה"ל. וע' מה שכחז המשיצ נפש דק י"ט צס הזכיר פ' דברים שכבר הסכים אלימלך צחיו שרות חביה כלתו ולקחה צביהה ולימדה דת יהודית וכו' וישא אצל לא גייריה כו"ש צפ' צלק ח"ג דק ק"ץ א. פ.ע. ליתא אילו היה אציהם וכו' ויתא שם לעיל אחר "פני האחרים" ה"ס ש"ס א"ה פ' צ"ב ה"א פ' צ"ב וצלטמן ליתא ומזררה לה וליחא ג"כ צכ"י ק וקמ וי, וצוהר חדש על פסוק וחשק ערפה ליתא ומזרה לה וצכ"י אג ליתא ערפה הפכה עורק לאמותה ואמרה לכל ערה פה וצכ"י פע על שם שהפכה עורק מלאמותה וליחא ג"כ ומזרה לה וצוהר פ' כך כך דק פ' צ' ליתא ולמה לחקרי ערפה ומשום כי עם קשה עורק הוא. קית) צבוטה מ"צ צ' וצילקוט רות רמז ח"ד רצ ושנואל מד אמר ערפה וכו' ומד אמר וכו' ע"ש והלקט טוז צפ' צמדצד דק 162 הביא רק הדעה שהיו דשים פלישתים צתשמיטתה כריפות, צכ"י פע שהיו הכל עורפין אחתה ולשין אחתה כהריפות. קיט) ק"ה הגהתי ע"פ כ"י פע והדעה קא"ה חת צת צת צקרא כלתו היתא פ"ע לז מותר שכן וצכ"י מ וצכ"ה כ"י ליתא צבוטה ושם הציניח רות שצינת וועסיה ה"ס וצ"ס. קכ) צכרות ז' צ' צ"י יד צ' וצילקוט רות רמז ח"ד, וצוהר חדש ד"ה שאל ר' פדת כתב שהיה שמה הראשון גילית (ס"א פלוניתא) וצזה יוצן היעצ קושי' הגמרא למה נקרא שמה רות שזה השם ניתן לה צגיירותה עפ"י צס' יד יוסף דרוש ליום צ' לשצבוטה דידוע דגר הצא להחגייר עותים לו שם אחר ע"ש, וצזה יוצן ג"כ לקון צוהר חדש על פסוק וחשק ערפה למחותה למה נקרא שמה ערפה על שהצירה עורק למחותה ומזרה לה ע"ש דהצוהר חדש ס"ה דומלון וגליון גיירו אח רות וערפה כשנשאום ד' לעיל הערה קט"ו ושמותה הרגל להגלון חיד"א ז"ל דק ז' צ' — צוהר פ' כך כך ח"א ע' פ' ולמה לחקרי רות על שם חור. (קבל) כלן ליתא צכ"י ק ד"א רות שקצילו חרי"ג מלות, אל אשר תלכי אלך וצאשר תלכי אלך עמד עמי ואלהיך אלהי צאשר תמותי אמות ושם אקצר הרי ז' עם מלות יצום וחשצון רות הרי חרי"ג עכ"ל וגרלה שאינו מנגן הספר דצאשר כ"י. ליתא גם קשה להצין קלה. קכצ) מדרש רות פ"צ וצילקוט רות רמז ח"ד ומתנואל פ' צכ"י אג רות, רחמה דצביה, פע שרית דצד צמותה. קכג) וצילקוט רות רמז ח"ד ושם הגירסא מרתת וצכ"י ק וקמ וי רותה. קכד) סנהדרין ק"ה צ' ח"ר יוסי צר הונא רות צתו של עגלון והוריות ז' צ' צת צבו של עגלון וצביר כ"ג צ' וח"ר יוסי צתו חנינא רות צת צבו וכו' וע' אורח. מישור וצבוטה מ"א ח' וח"ד יוסי צ' חני רות צתו של עגלון ומאמר דר' ציני צס ר' רחצון ליתא צבנמא צבנמוותה ה"ס וצ"ס הונאמר צס ר' ציני צס ר' רחצון רק צצמדש רות ליתא ח"ה זה זה שלמה הוצא כל הונאמר צס ר' ציני צס ר' רחצון רק צצמדש רות ליתא ח"ה זה זה שלמה

ה) ויזמיתו גם שגידם(קפי) שלא תאמר עק צדה מכה באבות ולא כבנים. אמר
היה עד יג שנה הכן לוקח בעק האב מיכן ואילך איש בטיאו ויזמיתו, גם לזכות(קפי)
מקדים וקנתם טלדו שאין הקב"ה פורע חחלה(קפי) כנפשות אדם בעק שנ' באיוב (איוב
א' ט"ז) ותפל שבא ותקדם.

והשאר האשה משני ילדיה ובאשה(קנט) מלמד שנעשת שווי שוורים, משני ילדיה ובאשה(קל) ציח אחרות משכחת את הראשונות, לכך הקדים ילדיה לאשה, עלכו אחר עלכו.

(ו) וחקם היא וכלתה ותשב נשדד מואב נפולה החה לשם וקמה לה כחורחה לארץ ישראל שכן אמר (קל"א) דוד (שמואל א' כ"ו י"ט) כי גרשתי היום מהספחפח בנחלת יי' לאמר ילך עבד אלהים אחרים וכי מי אמר לו בן אלהא מי שאינו דר בא"י כאלו עובד ע"י (קל"ב) כי שמעה בשדד נדאב (קל"ג) מאין שמעה מן הדוכלים המהוירים בעיירות דא"י (קל"ד) ברוח הקדש שמעה ומה שמעה (קל"ה) כי פקד יי' את עמו, רבנן אמרי (קל"ו) בארץ הקב"ה

[illegible]

וכן הג' צפנים וצ"י ק' איתא צנחט שמו כמנ' ספיצרי' סדנן וצכ"י אנ' הוצ' שני המאזרים של מדרש ח"ל את עמו וכת' כי לא יטוש ד' את עמו צעצור שמו זכו את עמו לא זכו צעצור שמו, ותלל מן המקום ד' את צארץ ישראל את עמו צפולה לצארץ צעצור שמו וצכ"י פע איתא צצות' א' מ'ל' צארץ הוא עושה צעצור שמו בדדול' של' כי לא יטוש יי' את עמו צעצור שמו בדדול' וצפולה א' צארץ הוא עושה צעצור עמו של' כי לא יטוש יי' עמו ונסתחו לא יעזבו ונאלה אגס צכ"י ס' ונשאר כי לך' לבני ולנחוב הפסוק (הכלים לך י"ל) כי לא יטוש יי' את עמו ונמלחו לא יעזבו ונלכות דכ"י מ' ה' קש' זה ועי' כח חצית ע'למו במקום עמו. קלנ' עד ילכו הכסרון צכ"י א. קלנ' ע' צר פ' לזי ראל ודשצני ר' אלעזר אמר הקיס גאולה לפרנסה ופרנסה לגאולה וכו' ודשצני אמר גדולה מן הגאולה וכו' ונמס' פסמים קי"ז אמר ר"י קשין מזומתיו של אלס יותר מן הגאולה וכו' ומס' שהחכר כאלן דצ"י פוניבו ציר אלעזר אמ' אע"פ שהוא מדרש קי"ז הכונה דהלמוד מאלו הפסוקים הוא מנצ' פוניבו. — צכ"י א' איתא רבנא פוניבו וכו' וצכ"י פע פוניבו וכו' צני שום מואר השבת. קלנ' צנדרש רות סיצ'ר' עזרים צבס ר' יהודה צרצ'י סימון וצילקוט רות דמז מר"א וציר פס"ח ר' עזריה צש"ר יודל ציר סימון, ר' סנן צש"ר שמואל צר צר צ'ר צ'ס צ'ס צילקוט צראשתי רמז קי"ז איתא סחם וצנדרש וילקוט צש"ר גיב הוא הורה וצ"י צלמ' צלמ' ס' וצ"ל כ"ח' וס' איתא גיב וכמה קמטת וכלן איתא וכמה סיירות וס' ליתא צנדרש וצילקוט, וצכ"י פע איתא וצ"י הילא נלדה כעס סמורות ילאו אלא אתר ר' מנין צבס ר' שמואל גדול שצעיר הוא זיוה הוא הדרה של עיר פנה וכו', וע' רש"י כאלן ורש"י ואלא ביח' ומהר"ם ושפתי סמנים שס וצ"ח צס' משצ' נפס' על רות דק סי'ו. קלנ' פנה כ"ח צכ"י ק' ופע וצנדרש וילקוט וצכ"י מ' מינה וסנכון פנה כמו שהכ"ה. קמח' וכו' הוא לצדו ילא משס אלא הלידק הוא זיוה הוא הדרה ילא משס וכו' פנה הדרה, ה וצ"י יעקב לצד ילא וסלס' כעס אכש"ס צמ"ה סמורים וצג' לים וסיירות ילאו אלא הלידק שצעיר הוא זיוה ונשאר ליתא, קכ"י יעקב לצדו ילא אלא הלידק שצעיר הוא זיוה הדרה הוא שנסה ונשאר ליתא, פע כענין של' צוילא ונשאר ליתא, וצכ"י אנ' איתא ותלל מן המקום מלמד שיצאה הלידק עושה רשס שכל זמן שהלידק צעיר הוא זיוה והדרה ילא משס פנה זיוה פנה הדרה וצ"י חזי' מש"כ רש"י כאלן ונש' ואלא וצ"י מהר"ם שס. קמנ' יוק סהולרס סצירותיב לך' וכלכו צימוד, א' סהולרן עליסס. הדרך וכלכו צימוד, ה סהולרס הדרך עליין וכלכו צימוד וצ"י אנ' ד"ח סהולרס הדרך עליין וכולכות צימוד ור"ל שההלידק היל ללס' ללכת צצנדרחא מפני שהדרך לא היל שמור ואעפ"י כלכו לצדנ' וצנדרש רות פ"צ איתא הילס הדרך עליין וכלכו צימוד וצ"ח מיתת שהולרס הוא מלשון לרס שרס נר. לרס כ"ח גיב' היסס עק' על מדרש רות. קמנ' וכו' כ"י קוקם וצנדרש רות פ"צ וצילקוט רות דמז מר"א עסוהיה הכלכות גרים וצכ"י א' איתא דיצרו צכלכות גרים וצכ"י ה' ד"ל צצרו

ה) וחומר נעמי לשחי בלחה(קפי) שחזק היו שוחה בענית, למה שבה אשה לבח
אשה(קפי) ולחל הוא אומר בחמר (בראשית ל"ח י"א) שבי אלמנה בית אבך מלמד שיש
אבות לישראל ואין אבות לגוי.

יעשה יי' עמכם חסד מלמד שאין גר שמח בעולם הזה וכן אומ' חכמים(קפי) במס'
יבמות(קפי) מפני מה יסורין באין על הגרים מפני ששהו עצמן(קפי) להחגיר וכדי שחמקו
ענותיהם וראשונים לכך כתב יעשה וקרי יעש.(קפי)

כאשר עשיהם עם הדמים(קפי) בחריבין, ועמדו שויתרו להכתובם. אמר זעירא(קפי)

הילכות זהילכות גרים וזכ"י אנ ועוסקות זהלכות גרים האריך תהיינה
יכולות להתגייר לפי שש עיקר ארץ יהודה, וזכ"י פע ד"ל הולכות
זהלכות גרים וכלל וע' מחמת כהונה על מדרש רות ועי' שם י"ג ז' ולאגדה
שמואל ס"ז ז' שהצילו דברי הלכה סוד והאריכו זו. קמז) כן הוספתי ע"פ כ"י ק וכה
ג"כ זכ"י אנ וליחא שם שג' דרך אצל כן הוא זכ"י א ושם ליחא ד"ל שהיו
הולכות יחיסות של דרך וע' במדרש הכלל זאת קמ"ז וזילקוט רות רמז חר"ל
ליחא ד"ל ותלככה דרך מלמד שהולכות יחיסות וגופן כונעות בארץ.
קמה) כ"ה ג"כ זכ"י קמ וליחא במדרש וזילקוט, וזכ"י ה, א ופע לשון אל ארץ יהודה
לשון דת יהודים והדרשות המוכחות כן מהערה קמ"ז עד זאת זה מלאים זכ"י א
וק צה בסדר: זכ"י א דיצרו זהלכות גרים ד"ל שהיו הולכות יחיסות של
דרך לשון אל ארץ יהודה לשון דת יהודים ד"ל שהיו הולכות יחיסות
וגופן כונעות בארץ וזכ"י אנ ותלככה דרך שהיו הולכות יחיסות וגופן
כונעות בארץ ד"ל שהולכה דרך עליהן והולכות צימוד ועוסקות
זהלכות גרים האריך תהיינה יכולות להתגייר להיחשב עיקר ארץ
יהודה. קמו) זהו דרשת רב המהר וכן דייק ג"כ הציח זכ"י משיב נפש דק ס"ו ע"ג
מדכת בקרא נשחי בלחיה ולא אמר וחומר נעמי בלחיה ודרשת הגמרא צימוד ס"ב
ז' שני וגו' מה חיל שיהיו שיהיו שים וע' מ"ש מן זקני הגאון זלל"ה זכ"י קורא
באמת ח"ל ברכות כ"י י"ד. — פע שתי כן היו שוות. קמו) ע' מדרש רות ס"ז וזילקוט
רות רמז חר"ל וחזושי ד"ל לוח לוח על מדרש רות וכוונת המהר דחמר כבר דקרה
לזרע אברהם ולחם ויעקב לכך אמר לה יהודה בית אביך משא"כ רות דלא בתגיירה עדין
וזכ"י אנ ליחא זה וליחא שם אשה לבית אמה מ"כ ש אין אצל לגוי וזכ"י א
ליחא אשה לבית אמה מלמד שאין אצות לגוי וצתמר כתי' שזי
אלמנה בית אביך שיש אצות לישראל וזכ"י ה ליחא ככ"י מ ומוקף שם
אלל אמהות בלצד וכן זכ"י פע ואין אצות לגוי אלל אמהות לגוי בלצד.
קמה) א ופע ברוחניו ז"ל וכה צרש י"ד ז' שהצילו דברי הלכה סוד ולאגדה שמואל
י"ח ז' וע' עמדת ש' שהצילו ג"כ דבריו וזכ"י קמ צעולם וכן א"ל. קמז) דק מ"ח ב' והרד הונסר
הרכיב כן דברי אמרים ודברי ר' מניחא צנו של דין גמליאל וע' רש"י שם ומ"ש המהר לכך כתב
יעשה וקרי יעש ליחא צנו' ותמדרש רות פ"צ וזילקוט רות רמז חר"ל ליחא יעשה ד' עומכם חסד
ר' מניחא צנו' יודא אחר יעשה כתי' וע' מחמת כהונה וחזושי ד"ל שם ודרשת
הקריב מהקרי רות שהספק צעו"ל לא יהיה לגרים בשלמות והכתיב שלמות יהיה שלם וצוהר מדש
(דק ס"ג ד') יעש כתיב אמרה לכן אס תזכו ליכנס חתם ככ"י השכישה יעשה ואס לאו
יעש חקר ה' עכ"ל וז"ע אס יש כן שינוי בספרים דלהמקרה יעשה כתי' ויעש קרי
וליוהר מדש הכתי' יעש והקרי יעשה לו ס"ס יש צוהר מדש. קפי) א ליחא
עכ"ל. קמז) זכ"י ק ים כן הוספה ח"ל ד"ל על ש"ה פעמים אמרה צין
שצ"ה ולכ"ה וזכ"י אנ ליחא רק יעש, יעשה כתי' ש"ה פעמים אמ' צין
שצ"ה לכ"ה ומקור לוח לא מלאים [המונה מלאה דפסוק ה' כתי' לכ"ה שצ"ה
דפסוק י"ח שצ"ה דפסוק י"ז שצ"ה צנחי לכן היינו ה' פעמים ועל זה רות ה'
של הכתיב יעשה וקא' וע' רות שהיה אמילת כח להמגר עד ה' קריאתו אלל שיהיה
לה שמי ששם עמודי שד"ל]. קמז) מדרש רות ס"ז וזילקוט רות רמז חר"ל וזכ"י א

המבילה הזאת אין לה לא טומאה ולא סדרה לא איסור ולא חזר ולמה נכתב: למדך (קט)
כמה מן שכת' לגמלי חסידים.

ס) יחז' ר' לכם ומצאן מעודה כדרך(קט) סרכת יצחק ליעקב רבתיב (בראשית כ"ז כ"ח)
ויתן לך האלדים, מעודה(קט) חננא בריה דרב אדא אמ' ומצאן ומצן כתיב אלף מוצא
השחים לא מוצאות אשה בית אישה(קט) אמר יחז'ן שכן שאין מעודה קודם וקודם וזה לאשה
אלא לבית אישה.

והשק לך והשגחה קול' תבכיה(קט) הראשון מלא והשני רס.

י) והאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך להיות כעמך(קט) ברה אדא.

יא) והאמר נעמי שבנה בנתי למה חלכנה עמי העוד לי בנים במעו(קט) והיו לבני
לאנשים ואמר לך ואפילו יש לי בנים במעו שרר אתם מייבמין שאשת אחיו שלא היה

ופע נחמדיהם וכתב' ק חכרי' וכתב' אנ' שניספנתם עומה'ם נחמדי'ן, ועמדו
שויתרו לה כתובתן וכתב' ה שויתרו לה כתובתה וכתב' ק ים כאלו הוספה
ח"ל ד"ל על זכיה אמרה ואלו כוננו כמו שחלף נחמדי'ם כמא' די ענדחון
עם בעלי' כון שכי' ציל דסרי' צחון למס' גוצריל צח' וי' חסון ועמי
דזנחון וסצרתון ית' קט) מדרש רות פ"ז וילקוט רות רמז חר"ל וכתב' א ואג
חין צב לא מומאס וכו' וכן הוא ג"כ במדרש וילקוט, וכתב' פע א"ר אליעזר ח"ן
העני' לה הזאת לא טומאה וכו' ופירוש ונהרץ על מדרש רות הקשה ליע' שהרי
הרבה דנים חנו לומדים, דני גרים, שאלה שלום צסס, מואז ולא מואזית וגאולת השדה
ולקטים שם המה על נחלתו אף שלא צחסי' רק צקדוים ולקטות דבר צחלילת נעל וצרכות
צחמס צעשרה חו היא ג"כ קושיות המהמט כהונה חולס לפי דברי היפה ענק ים לייס
קושיותם דלכחות חנו הם מקובלים צחורה צע"פ ולא היו לדין להכחז חלל ללמד לנו
שכר חז' על גומלי חסדים על כן נכתב מנהל זו וע' עקידה רות דיה וילונר צמדרש ג'
דצרים. עשו צ"ד וכו'. [חולי כוננו המדרש רק לשלול דברי המדרש שהוצא לעיל צספר
(צ"ן חות ל"ט) מפני מה נכתב ליחס לדוד צן ים לה אמר שלא ללמד מנהגה זו כוננה
לו סכרה ציסום ולא סכר או חסור לענין עומי ולא עומית דכל זה נלמד צחורה
שצעים ולא נכתבה המנהל רק ללמד מתן שכר של גיח וצח' מיושנים היסד קושיות
בגדולים כחיל לעני' שח"ל]. קנד) א ופע שכר לגומלי חסדים וצמדרש כמה
שבר חז' לגומלי חסדים וצמקומו צסוק כתי' וליחא שם ללמדך כח גמילות חסדים.
זה המאמר שלא צמקומו צסוק כתי' וליחא שם ללמדך כח גמילות חסדים.
קט) א ליחא, וצמדרש וילקוט. ג"כ ליחא וכתב' פע ליחא ית' ד' לכם כדרך צרכה
יחסק ליעקב של' ויתן לך חלסי' וכו' וכנגד צרכה שלמה ויתן חלסי'ם
סכמה לשלמה. קט) מדרש רות פ"ז ומלאן כתי' חמת מוצאה שחיס לא
מוצאות וצילקוט רות רמז חר"ל ל' מניח צרי' ד' חל' ומלאן כתי' חמת מוצאה
שגיי' לא מוצאה וכתב' שלמ' ומלאן כתי' נגד המקורה וכתב' א ופע ומלאן כתי' י
חמת מוצאה שחיס לא (פע ח"ן) מוצאות וכתב' ק ומלאן כתי' חסר חלף
סכמה מוצאה וכתב' ד ומוצאה כתי' חמת מוצאה ושחיס לא מוצאות וכתב' פ ומלאן
כתי' וכו' שחיס לא מוצאות וכתב' י חנינא צרי' ד' ספא חומ' ומלאן כתי' חלף
מוציא שחיס לא מוצאות ח"ל צרי' ד' חל' וכתב' קמ ליחא ככתי' י חל' ליחא
שם חסי' צרי' ד' צספא. קט) וילקוט רות רמז חר"ל וצמדרש רות פ"ז
הוצא סחם וצחיסם שחין קודם רות לאשה חל' צצית צעלה וכו' כתי'
פע שחין לאשה קודם רות חל' צצית צעלה. קט) ריל וחשאה צספוק
זה מלא חל' צספוק יד חסר חלף. קט) צדה חסד חוספתי ע"פ כתי' א וכתב' פע
ליחא כי חסר נשוב לעירך להיות כעמך והוצאו דברי המדרש צספס יס' ד' י"ז צ'
קט) ד' בעוד לי צים צחמיה סכן ח"נן מי צמין וכו', א צבים צמתי
אפ"י היו לי לא היו מצמות חסכן וכו' ק חמרה לכן אפילו היו לי

בעולמו אמור לייבם שנ' (דברים כ"ה ה') כי ישבו אדם יחדיו פרט לאשת אחיו (קסא) שלא היה בעולמו. ג' פעמים (קסב) כתיב שבנה כנגד ג' פעמים שדודין את הגר ואם השריד יותר מכאן ואילך (קסג) מקבלין אותו לכך כתיב (קסד) אותו חסר (קסה).

(י) כי זקנתי מהיות לאיש כי אמרתי יש לי תקוה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים אמ"ר ששען (קסו) מכאן שאין חשמיש המטה אלא כלילה רכת' (אסתר ב' י"ד) בערב היא באה ובבקר היא שבת.

(י) הלך חשברנה עד אשר יגדלו כלומר (קסו) יכולות אהם לישוב עד אשר יגדלו, הלך תענינה (קסז) יכולות אהם לישוב עננות לבחלי דעות לאיש ד"א תענינה (קסט) מלשון

זנים זמיעי שהרי אשת אחיו וכו', פעוהיו לכם לאנשים אמ' לכן העוד לי זנים זמעי ואפי' היו לי זנים והיו לכם לאנשים זמעי דאיש (ז"ל הרי) הם אינם מיזמין אשת אחיו וכו' והרב המחבר מפרש דברי המדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז תרי"א וכי יש אדם מיצא אשת אחיו שלא היה בעולמו וע' זרע הצרעה ומדועי ד"ל ומדועי רש"י על מדרש רות פ"ג ופס' ע"ג כתב דהא המאמר לא ס"ל כ"רמ לעיל דלא גיירוס דאיכ' לא חפוס זהו קדושין ואין כאלו איסור אשת אח ולפני"ש לעיל הערה קט"ז צ"ס ס' אמונת חכמים אפשר לומר דהא המדרש סובר ג"כ כ"רמ דלא גיירוס ר"ל לא גיירוס כהלכתה ונעמי לשיעור דמחלון וכליון אמרה וע' ראציע פסוק י"א. קסח) ק פרט לאשת איש וי"ס הוא. קסז) מאמר ר' שמואל בר כהנא צ"ס ר' יודן בר חנינא זמדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז תרי"א ר' שמואל בר חייה צ"ס ר' חנינא ושם איחא זב' מקומות וכו' כנגד ג' ימים שדומים את הגר וכו' א ואנ' שגנה נחמי לכנה. איז שמואל בר חמא צ"ס ר' חנינא זב' מקומות וכו' וכו' פ"ע שגנה נחמי לכנה א"ר שמואל בר חנינא צ"ס לשה מקומות כתיב שזכנה מפני ג' פעמים וכו' וכו' ה איחא נמי זב' מקומות וכו' ק ג' פעמים, ולא זכיתי למנוח עדיון חס הוצא דברי המדרש האלו בפוסקים וע' אגרת שמואל דף כ"ב א'. קסג) א שדוסין את הגר ומפאן ואילך ונקבלין וכו', פ"ע יותר מיכילן מקבלין א ויחא. קסד) הוספה מהרב המחבר ז"ל ונראה כוונתו דחיצת שגנה כתיב חסר ג' פעמים, זכ"א א איחא וכתוב שזכנה חסר שאלת הלכה וכו' ה ואנ' לכך כתוב שאלת הלכה וכו' פ"ע לכן שאלת הלכה ונראה שזשגשתן ז"ל לכן כתוב חסר שאלת הלכה. קסה) זכ"א אנ' וק' יש כאלו הוספה אשר העתיק המעתיק מפ' רש"י ח"ל כי ק זקנתי מהיות לאיש שאלו לו וזולת זנים ותנשאו להם שאלו להם אסורות להם לפי שאין להם למחלון וכליון קדושין צ"ס שהייתם נכריות ועכשיו נאחז להם גייר כהא ש' כי אחך נשזר לעמן כי עתה נהיה לעם אחד. כי אמרתי יש לי תקוה להינשא לאיש וגם הייתי הלילה לאיש והלילה הריני והלילה ילדתי זנים זכרים וכן איחא ג"כ באזהר סיגויים זכ"א אנ' ועוד איחא שם מפרשי הלכן משצנה שאל לכן חלפיה עד אשר יגדלו לשון שגנו על ד', תענינה לשון איסור כלל כוונ' עג עונה ויש פותרין לשון עגון ועיין מ"ש בסמוך דזה. קסו) מדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז תרי"א א"ר יוחנן, וכו' פ"ע איחא איז יוסי והפסד ש"ל א"ר יוחנן וצ"ס נדה ט"ז ז' וילקוט איז רמז תתל"ד נלמד זאת הדרכה מהפסוק באות והלילה אמר הורה גזר וע"ע מגילה י"א א' הוצא צלקת סוג כ"א אסתר צערצ' הוא צאה למדת לניעות המלך שלא שימש מיטחו צ"ס ש' צנצר היא שגנה וילקוט אסתר רות תהריג ומדרש אחר צ"ס ציהמד ח"א על מגלת אסתר דף 24 וכו' א איחא זכתי צערצ' היא צאה וצנצר היא שגנה וכו' פ"ע איחא חלל צלילה וכו' א צערצ' היא צאה וכו' וכו' (קסז) מדרש רות פ"ג וכו' א איחא הלכן משצנה זמיעי והשאר איחא וכו' ק צמיעי שאל לכן משצנה עד אשר יגדלו כלומר אחן ליטב עד שגדלו משצנה כוונ' שגנו על ד' וכו' אנ' הלכן משצנה שאל לכן חלפיה עד אשר יגדלו לשון שגנו על ד' וכו' מפרשי. קסח) מדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז תרי"א וכו' ה עד אשר יגדלו כלומר יכולות אהם לישוב עננות עד אשר יגדלו וכו' וכו' ק תענינה לשון איסור כלומר יכולות אהם לישוב עננות וכו' וכו' פ"ע סלכן תענינה יכולות אהם לישוב ענן לצלתי היות לאיש וכו' אנ'

המזכיר את המעשה מכר את העונות כלומר תדון מעשהו עצמכם בלא זכר עד אשר יגלה.
אלקם) בתי אין אדם(קמה) נמנע מלקרוא לחתנו בתו ולכללו בתו. כי סר לי מאד מכם
כלומר בשבילכם(קמה) כי יצאה בי יד יי' בבעלה ובבנים(קמה).

י) ותשנה קול חסר אלה(קמה) מלמד שחשש בן מלכותו. ותבכיה עוד כנער ר'
דמעות(קמה) שהורידה ערפה שרה פעמים בבת אחת בשתי עיניה יצא ממנה ר' גמורים שנ'
(שמואל ב' כ"א כ"ב) את ארבעת אלה ילדו להרפה בנת ויפלו ביד דוד וכד' עכריו(קמה).
וחשק ערפה לחממה ורוח רבקה בה אמר(קמה) הקב"ה יבאו בני הנשוקה ויפלו ביד
בני הדבוקה, כל נשיקה(קמה) של חפלות חוץ משלשה, נשיקה של גרולה בנת (שמואל א' י'
א) ויצק (שמן) על ראשו וישקהו, נשיקה של פרקים שנ'(קמה) (שמות ד' כ"ו) וילך ויפגשהו
בבר האלהים וישק לו, נשיקה של פרישות* וחשק ערפה לחממה ר' תחומא ואמר אין
נשיקה של קרבות שנ' (בראשית כ"ט י"א) וישק יעקב לרחל.

יז) ותאמר רנה שבר יבמחך אל עשה ואל אלהה אמר יעקב(קמה) כל אותה הלילה

תעבינה לשון אסור כלל כמו עג עובדים פותחין לשון עגון וכו'
והפסוק וכו' בחרגום ופסוקים המהגרי הוא משרש עגן וע' ספר שרשים לרד"ק שרש
ענה וזכ"י שלטו ליחל תעבינה מלא י' כנחיה ספרי תל"ך קעניקאעצם כללו הוא משרש
ענה. קמה) צ"ע ע"ה ו' והרשעים הם עפרם לשון עיכוב וע' שרשים לרד"ק כחל וזכ"י
א ליחל וזכ"י פע ליחל ד"ה אלה ענין תעבינה מלשון המוכר וכו' כלומר
הכו מנביגות עלמיכן כלל זכר ע"ה שלל יגדלו. קמה) ק ואנ אל ננמי
אללי ננמי וכו' במדרש רות פ"ב. קמה) ילקוט בראשית רמז קמ"ג וז"ה פ"ד ומחנות
כהונה שם, וזכ"י א ופע ליחל חין אדם נמנע מלקרוא לכלל חתו. קמה) מדרש
רות פ"ב וילקוט רות רמז תרי"א וכן פירש המשיג נפש דף י"ט א' דלין מ"ס מחיצה וזכ"י מ"ס ביהרין
אלה מ"ס הכנה חכן לפירוש צעל עקדה הוא מ"ס ביהרין ע"ה. — זכ"י קמ צעל צילכס ילחה
זכו. זכ"י ה ליחל צעל צעל וזכ"י וזכ"י וכו' במדרש וזכ"י פע
צלישה וזכ"י. קמה) זכ"י ק ואנ יש חכן סופה חיל יד' ד' חנה לוי כל מקום
שנ' יד' ד' נכת דבר הוא וננין אז לכולם כה יד' ד' הוי וכו' במדרש רות פ"ב וילקוט
רות רמז תל"ה וזכ"י ואפשר שהמחיק העתיק זה משרש י' כמו שהעתיק גם לעיל.
קמה) מדרש רות פ"ב וילקוט רות רמז תרי"א. קמה) במדרש רות פ"ב וילקוט רות רמז
תרי"א ושמואל רמז קכ"ו ד' מילין הלכס ערפס עם סמותה ועמדו ממנה ד' בצורים
ובמדרש שהגיה המפגר ליחל צמח צמח צמח מ"צ צ' וצמח צמח פ"ב וצמח צמח ליחל
שתי פעמים צצת חסת צמחי עיניו וזכ"י א ופע ג"כ ליחל וכו' ליחל צכ"י
האחרון שהורידה ערפס כנגדן יללו ממנה וכו' וע' רש"י סוטה שם ד"ה ותצנינה.
קמה) ק וכו' ערפס כדאמר. קמה) סוטה מ"צ צ' מאמר ר' ינחק. קמה) מדרש רות
פ"ב ובראשית רבה פ"ב וילקוט בראשית רמז קכ"ד ושמואל רמז ק"ה ומדרש שמואל פ"ד,
וצמח צמח רבה פ"ה ליחל ויש חומרים אף נשיקה של קרבות חין צה גנלי וכו' וע' עץ
יוסף על מדרש שמואל שפירש דמה מדרש נשיקה של פרישות מהפסוק וחשק ערפה לחממה
ולא מהפסוק ט' וחשק לכן משה דלין בוכה דנשיקה נעמי ביחל של פרישות אלף כדי
שלל להשדר נעמי שצנינה שאלה וטינה ביחל דומה וכו' ע"ה וזכ"י שרש י"ט כ' א'
ואגרת שמואל כ"ה א'. קמה) א כמו, ק כגון וזכ"י פע ליחל. * זכ"י א וקם
נשיקות של פרישות ש"ה. קמה) מדרש רות פ"ב וילקוט רות רמז תרי"א ומדרש
שמואל פ"ב ונראה שחקר בהפגר חיצה מאה וז"ל נחזוועדו צה מאה גוים
וילקוט שמואל רמז קכ"ו ליחל ג"כ נערצו צה גויות של כמה צני אדם
וע"ה סוטה מ"צ צ' כתיב מערות וקריין מערכות חני רצ יוסף שהכל בערו צלמו
ותוספות שם ד"ה מאה שפי וירשלומי יצמות פ"ד ה"ב וחזר פ' צלך דף ר"ה ו' והמחיצה
כהנה על מדרש רות וזכ"י מהרי" כהן על מדרש שמואל חות פ"ז כחנן שדרש כחתי

(י) ותאמר רחל אל תפגע בי לעזוב אמרה לה אל תחטאי בי (קפה) כמו (איוב ד' כ') למה שמחתי למפגע לך, לעזוב לשוב מאחריך אמ' לה בין כך ובין כך רעתי לדחגור ולמה מעזוב לשוב מאחריך מוטב לי על ידך ולא על יד אחי ביוק ששמעה כך התחילה מוחרת לפניה הלכות גרים, אמרה לה (קפי) אך אנו יצאנו חוץ לתחום שבת בשבת ואין אנו הולכי

2.

(י) כאשר תמותי אמות אמה לה נעמי(קט) ארבע מיתות נמסו לב"ד של ישראל

שְׂמַח וכו'. (קמ) א, פַּע וְהוּא לְצַמִּי עַז וכו'. צָרַם יִשִּׁי כִּיֹּא ז'. (קסא) א לִחַם
 כִּי אִם לֹא־הָלַח מוֹעֵד עַד וּלְצִיָּת הָעוֹלָמִים וצִמִּי ק לִחַם וּלְצִיָּת עוֹלָמִים.
 (קסט) יִצְחָק וַיֵּזֶן ז' אֶסְרִי לֵן יִחִיד בָּשָׂר תְּלִינִי אֲלֵיךְ, וְדַרְשָׁה דְּמַחֲזֵה לִחַם בְּגִמְרָתוֹ, וּבְמַדְרַשׁ
 רוּחַ פִּיז לִחַם אֲמַרְהֵ לֵב בָּמִי אֲלֵן דְּרַכְסָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְדוֹר צִיָּת שְׁלֵיָן שֶׁס מַחֲזֵה וְדַרְשָׁה
 דִּימִיד לִחַם שֶׁס וּכְתַב הִיפָּה עַקֵּךְ אֲחִי ד' לְדוֹר צִיָּת שְׁלֵיָן צֵה מַחֲזֵה פִיֹּה שֶׁאֲסוֹר לְהַתִּיחֵד
 צִיָּת גּוֹי וְהוּא קָרַב לְמִישׁ בְּגִמְרָת אֶסְרִי לֵן יִחִיד עַכְלִי וּבְמַחֲזֵה שְׁתַּחֲמוּטִיָּהִם שֶׁסֶּס שִׁנִּי
 דְּרַשׁוֹת וְיִלְקוּט שֶׁס הוֹצֵא בְּשִׁלְשוֹן הָרִאשׁוֹן אֶסְרִי יִחִיד וְצִדִּיל אֲלֵן דְּרַכְסָּה לֵב צִיָּת וְיִשְׂרָאֵל
 לְדוֹר צִיָּת שְׁלֵיָן צו מַחֲזֵה-וּבְמַדְרַשׁ כֹּחַ אֲתַפְקֵדְרָה לְדֹלֵה לִנְחַת בְּמַדְרַשׁ עִם מַמְחִיל וְכו'.
 וְיִחַם בְּמַדְרַשׁ דְּרִיל עַל מַדְרַשׁ רוּחַ אֲחִי לִישׁ דְּחִלְהֵה מִלּוֹת מַחֲזֵה בְּלִיָּה שֶׁהִיא הַמִּלּוֹה
 שֶׁאֲפַשֵׁר לְקִיָּמָה גַּם בְּשַׁעֲה הַשִּׁינָה ע' מִגִּילָה פִיֹּה כִּיֹּא סָקִיב פִּישׁ חֲזֵה הַשְּׁחִינָה בָּשָׂר תְּלִינִי
 אֲלֵךְ שֶׁאֲמַרְהֵ אֲפִילוֹ בְּשַׁעֲה הַשִּׁינָה רִלֵּה לְקִיָּמָה אֲחֵ הַמִּלּוֹת. — צִיָּי ט לִחַם אֲמַרְהֵ לְטו
 נַעֲמִי וצִיָּי ק, פַּע וּפ אֲמַרְהֵ לֵב נַעֲמִי וּכֵן הִבֵּנָה בְּפִיָּסִי. (קל) א וּפ לַעֲמִיד וְטִ"ס הוּא
 ע' מֵה שֶׁכְּתַבְתִּי בְּלִחַם הַקְדוּם בְּשֶׁס הַרְדִּיל. (קלֵה) א וּפ לוֹ. (קלז) א וּק וְאֶסְרִי לֵב
 לְהַתִּיחֵד מִחַן מַנְעֵלָה, פַּע וְלִהְיֵה יִחִיד מִחַן מַנְעֵלָה, י וְקַם וְאֶסְרִי לְהַתִּיחֵד עִם אִישׁ מִחַן
 מִלִּישָׁה. (קלג) א וּק הַשִּׁינָה וּכֵן הוּא צִלֵּל הַמִּלְחָמָה צִלֵּלֵה הִכִּי. (קלד) ע וּמַךְ ע' מִי
 אֲמַרְהֵ לִחַם א וצִיָּי א וְפַע לִחַם אֲמַרְהֵ לֵב מִרְכָּה לֵב נַעֲמִי. (קלֵה) א יִצְחָק וַיֵּזֶן ז' וְיִלְקוּט
 רוּחַ רִמּוֹ הִרְאֵה מִתְּקַדֵּיָן שֶׁס מִלּוֹת וְיִג מִלּוֹת עַמֵּךְ עִמִּי וּבְמַדְרַשׁ רוּחַ פִּיז לִחַם עַמֵּךְ עִמִּי
 אֲלֵן עוֹשֵׂיָן וְאֲזַהֲרוֹת וְאֲלֵיךְ אֲלֵיךְ שֶׁאֲר מִלּוֹת וְע' מִישׁ לַעֲלִיל אֲחִי קִסְיוֹ וְהֵה שֶׁסְּפִיָּק
 הַמַּחֲזֵה כְּמִנֵּן עַמֵּךְ וְשֶׁלֵּשׁ אֲחִיּוֹת שֶׁל עַמֵּךְ רִלֵּה ע' הוּא בְּשַׁעֲהִים מ' אֲרַבְּעִים וּכ' סְתוּמָה
 שֶׁס מִלּוֹת כְּנֻדַּשׁ הִרִי שֶׁס מִלּוֹת וְעַשְׂרֵה וְעוֹד כֵּג' אֲחִיּוֹת שֶׁל מִתְּעַת עַמֵּךְ הִרִי חֲרִיָּג
 וכו'. צָרַם יִשִּׁי כִּיֹּא ז' וצִיָּי פַע לִחַם צִדִּיל כֵּן אֲמַרְהֵ לֵב נַעֲמִי שֶׁס מִלּוֹת
 וּשְׁלֵשׁ עַשְׂרֵה מִלּוֹת יֵשׁ לֵב מִכִּיָּין עַמֵּךְ ד' סְתוּמָה מִלּוֹת, ע' מִיִּי כִּיֹּא הִרִי
 חֲרִיָּג אֲחִיּוֹת עַמֵּךְ הִרִי חֲרִיָּג וצִיָּי אֵן לִחַם עַמֵּךְ צִיָּי מ' חֲרִיָּג, הוּא,
 ג' אֲחִיּוֹת שֶׁל מִתְּעַת הִרִי חֲרִיָּג וצִיָּי א לִחַם כְּמִנֵּן עַמֵּךְ עִם ג' אֲחִיּוֹת
 שֶׁל עִמִּי וְע' יִחַם צֵב' מִשְׁעִי נֶפֶשׁ דָּק כִּיֹּב עִיר וְיִישׁ עִיר צִיָּי אֵן שֶׁס הוֹנֵחַק מַחֲזִיָּי
 חִיל מִיָּךְ אֲחִי הֵצֵא לְהַתְּגַיֵּר מוֹדִיעֵיָן לוֹ קֵלֵה עוֹשֵׂיָן שֶׁסֶּס צֵה לְחַצוֹר יִסְחֹר שֶׁמִּחֵךְ דְּרִיָּה
 שֶׁל רוּחַ אֲחִי לִמֵּד מֵה אֲמַרְהֵ נַעֲמִי לְרוּחַ אֶסְרִי לֵב לִלְכַת מִחַן לְחַמּוֹס עִנְיָה רוּחַ בָּשָׂר
 תְּלִינִי אֲלֵךְ, אֶסְרִי לְטו לְהַתִּיחֵד עִם מִי שֶׁאֲנִי אִישׁ אֲמַרְהֵ בָּשָׂר תְּלִינִי אֲלֵךְ, אֲחִי עִמִּי
 מוֹדִיעֵיָן בְּמַדְרַשׁ מִלּוֹת אֲחִי עַמֵּךְ עִמִּי עַמֵּךְ בְּגִימְרָת מִיִּי כִיֹּא ג' אֲחִיּוֹת שֶׁל מִתְּעַת הִרִי
 חֲרִיָּג, אֲמַרְהֵ נַעֲמִי אֶסְרִי לֵב לַעֲזוֹד עִיר אֲמַרְהֵ וְאֲלֵיךְ אֲלֵיךְ, אֲמַרְהֵ ד' מִיחֻת נִמְסְרוֹ
 לְצִדִּיל אֲמַרְהֵ תְּמוּתִי אֲמוֹת, אֲמַרְהֵ ז' קִצְרוֹת מִתְּקַדֵּיָן לְצִדִּיל אֲמַרְהֵ וְטִ"ס אֲלֵךְ. כֵּה
 וְעַכְלִי ד' לִי בָּשָׂר הַחֲסִיל לְהַרֵּעַ לִי הַלִּימָה אֲחִי אִישִׁי וְכִיּוֹדִינִי נִמְסְכִי וְטִ"ס פִּרְיוֹן.
 (קל) אֲפַשֵׁר שֶׁאֲחֵה מִישׁ בְּמַדְרַשׁ רוּחַ הַכֹּהֵן בְּנִלּוֹת הַקְדוּם וְאֲלֵיךְ אֲלֵיךְ שֶׁאֲר מִלּוֹת וצִיָּי
 א, פַּע, י, קַם וּק לִחַם כִּלְלֵל כֵּל הַחֹרֵה וכו'. צָרַם יִשִּׁי כִּיֹּא ז' וּכְתַב חִיל וּבְמַדְרַשִּׁים
 דְּרִיָּס אֲחִרִים דּו

אמרה לה(קט) אם אעזב סדן אחת מבנות ישראל יעשה לי שחי(קטס) קברות מתוקן לבד אחד למקלן ולנשפין ואחד לנדרתן ולנרעקן, השיבה ושם אקבר.

בה יעשה יי' לי ובה יסדף וכל(ר) מה שאוכל לסגל(יא) מן המצות בעולם הזה אסגל כי המות יפריד ביני ובינך.

(יב) וחרא כי מתאמצת(יג) מבוא אמרו שאין ממאנן על הנשים יותר מדאי אלא מקבלן אותן מאחר שמקבלן עלידם המצות.

(יד) ותלכנה שחזים עד במטה בית לחם(יז) שחזין שוות בייחוד.

אזיד דק'ק לייפגין על דברי הט"ז אהע"ז סי' י"ז סקתיג ע"ש. קלח) א הסיצה זאשר תנחמי אמות הם תחסייז לציית דין שם אמות ונראה דל"ל אס תחסייז. קלס) בן הב"ה ע"י כ"י א, ונכ"י הופע ושם אקבר אלו שחי קברות המתוקנין לציית דין אחד לנכסקלין ולנכסרפין וא' לנחמקים ולנכרגים וע' מדרש רות פ"ג ומדרש משלי סוף פ' ל"א, וצינויות מ"ז ז' צ' קברים נמסרו לצייד ושם אקבר וע' רש"י שם ד"ה צ' קברים וילקוט רות רמז הרי"א צ' קברים מתוקנין לצייד ושם אקבר ונכרגים איהא אמהר נעמי איה לנח צית קבורחא אמהר וחמן איהא קצירא ודודי הרב והב"ר מהר"א איהא כהני נריו הכיל כחצ לי ח"ל צהריך כ"י שלי שנכתב צנת התקני"ת איהא צהרגוס איה לן צית קבורחא חלח אמי"ן והצינות חלח אמי"ן ליהא צהרגוס נגדפס שלנו ולדיך ייסוב ואחר עי"ן רצ"ל לייסב ע"ס דעם הרש"ס צ"ד דק'ק ע"י ד"ה והכו"ן דשעור קבר ד' אמות לנח ואחד לארין והנה הכו"ן צ"ד לא היו נקברין צהרי"ע' סנהדרין מ"ו א' מהילא לקבורה הכו"ן צ"ד כני צ"ג אמות לקבר וזהו שמהר"א נעמי חלח אמי"ן דהיינו להכריז צ"ד כני"ל, אונסם צהרי"ע דפוס"י התרגום נשענ חלח אמי"ן אולי דקברי כחוספות דחולקים על הרש"ס הכיל עכ"ל, ונכ"י מ, קס וי"איהא ושם אקבר אלו ד' מתוח צ"ד המתוקנין ולנכסקלין ואחת לנכרגין ולנכמקין ונכ"י קליחא ג"כ ושם אקבר אלו ד' מיתוח צ"ד המתוקנים ולנכרפ"ס ולנכסקלי"ס ואחד לנכרגים ולנכמק"ס וט"ס הוא. ר) הוצא צהרי"ע ישי כיצ' א' ומדרש רות פ"ג איהא כה יעשה ד' לי וכה יוסף איהר לה צחי כל מה שאת יכולה לסגל ממות ולקנות סגלי צעולם הנה אצל לעתיד לנח כי המות יפריד ביני וביניך וע' מתנות כהונה שם וצ"ס משיב נפש דק כיצ' ע"ד פירש דברי המדרש אלו וע"ס דברי הספר שלנו אפשר דכן לדיד להיות צהרי"ע רות. רח) פע כל מה שאוכל לסגל ממות צעולם הזה וכו', א לסגל ממות צעולם הזה אסגל כי אס המות שהיה לכל צחי עולם יפריד וכו'. רז) יצויות מ"ז צ' וילקוט רות רמז הרי"א ארין ונרצין עליו וארין מדקדים עליו איה אלעזר מאי קראה וכו' ונכ"י פע מי"בן אמרו ארין מתאנין צ"ד יותר מדאי אלא שהקצ"ל"ן אותן מאחר שמקבלין עניהן את המות ונכ"י אג איהא ותחלל לנכר אלהי מבאן שארין מרצין עליו וארין מדקדקין עליו והוא לשון רש"י וע' רמז"ס פ"ג מה' אסורי ציהא הי"ד שכתב ח"ל שם כשיצא הנר אר הנירות להחנייר וכו' וכו' אס לא נחלל להם עילה מדיעין ארין כיצד ע"ל התורה ועונה שיש צעשי"ת של עמי הארלות כדי שיפירושו אס קננו ולא שפרו ודאי ארין שחזרו מאהבה מקננים אותן שנאמר ותרא כי נחללתי איה לנכח איה ותחלל לנכר אלהי עכ"ל מוכח מזה דהרמב"ם ס"ל דכנינו עוציבו ז"ל דמתקין וכליון לא גיירו את רות וערפה כשנשאו אותן וע"י לעיל פסוק ד' אות קט"ו ופסוק י"א אות ק"ס וע"י ארין יחיי"א שסניד ג"כ שהיו עדיין צניותן. רג) ע"י מה שכתבתי לעיל אות קת"ו ונכ"י ה, י ואנ ומדרש וילקוט ליהא שתיב"ן שוות צימוד ויהי כצו"א"כ צית לחם ונכ"י ק ואנ איהא כלן ח"ל א"ר אצבו צוא ורא"ה כמה חציצין סגרים לפני הצ"ה כיו"ן שנתנה דעתה להסתיי"ר השופ איהא הכתוב לנעמי וכן היא צילקית רות רמז הרי"א ונכ"י רות פסוק י"ס אצל צהרי"ע רות פ"ג על פסוק ותרא כי מתאנילת היא לנכח איה הוצא צס"ר י' הורה צ"ר פ"מיון וע' מתנות כהונה והלצ"ן יחיי"א כתב השו"ן בכחצו צהליכחו

צמחם לבוא אל מקום הקדושה להעיר על כונתם הכלויה להחגיג. (ד) מדרש רות פ"ג
וילקוט רות רמז מ"א וזכ"י פ' אחא א"ר שמואל. (ה) ק קצרת העומר וזכ"י בילקוט;
פ' אחא היום קליר העומר ה"ה. (ו) א דתקן, פ' א"מ ר' R'
צמח' נמחם כל העירות הסמוכין וכו'. (ז) דף ס"ה א'. (ח) והלכו עד הזאת
נעמי הוסיף הכז המהרר וזכ"י א ופ' ליתא. (ט) מדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז
נ"א והמהרר הוסיף שכתוב בו וכו'. (י) צ"ל לא ח' וירושלמי כחוצות פ"א ה"א
ומדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז מ"א וזכ"י ופירשי רות, והכז כתב להצרותו
ומדרש ליתא לבמילות פסדים וזכ"י מדרש קה"ל לנ"ד אשנן אשנן וע' מדרש
וילקוט ולעיל אות ל"ז. (יא) א וצ"ע שבעה מעסקין וכו', פ' וואתן העיירות
נבגו להצרותו ועד שכל העם נכנסו לבמילת הסתד נכנסה גם
נעמי ורות עמה והיתה זאת ילאת וזאת נכנסת. (יב) רצוי כ"ה
נ"י ה, פ, א וק וזכ"י מ, קטוי רצוי וט"ס הוא וזכ"י פ' צלשון דיתא מלמד שכל
צנות העיר היו תמכות. (יג) ה"ס ליתא א גם ליתא שם וכל צנות העיר
רק והיו תמכות וזכ"י ה וכל צני העיר היו תמכות וזכ"י פ' ליתא ותאמרה
אלו צנות העיר שהנשים הן הקצילו פניה וכן כל הענין. מדרש
נשים. (יד) מדרש רות פ"ג וילקוט רות רמז מ"א. (טז) א ומתהלכת בתכשיטים
ופניה חלומות ועכשיו הולכות ימיה ולנשת סמרטוטין ופניה
מוריקות וזכ"י ק ליתא נכ"י מ רק צמקס וכל צינת סמרטוטים ליתא שם
ולנשת סמרטוטים וזכ"י פ' ומלנשת סמרטוטי וכו' ועכשיו מוריקות
מכא רענן. (יז) נכ"י א ליתא כל זה וליחא שם מפרשי ח"ל הזאת נעמי צמחי
זאת נעמי שהיתה רגילה ללכת בצצים ובפרדים חזיהם מה עלתה לה מפני שילתה חולה
ללכת. (יח) ק לנשים שפן היו מדצרות להן, פ' לאשני בית לחם שהיו
מדצרות להן, פ' מדצרות להן, א ליתא שהיו מדצרות להן. (יט) וזכ"י
עיי' דלצנה מפני עמיה דמ"א והמ"ר הוא לשון נוטל על כנו עיי' וזכ"י
צמקקל זה. (כ) כן מפורש ב"כ דרש"י וצ"ל צ"ע אכן צמקקל רות פ"ג וילקוט רות
רמז מ"א ליתא צצנים וצצנות וע' מ"ש על זה ה"פ ע"ק ומשנת דרש' אליעזר
על מדרש רות ובתנאים אלה מליחא חלית מצעלי ומצני וצוה"ל ח"א פ' קך קך
דף פ"א ח' ליתא וריקס שהעני צלל חורר וכלל מ"ס וירמקס צכ"י א ד"א כשי"ל ח"א
ה"ס מ' עוצרת, ק ד"א ח"י עלאה הלכתי שהיתה מעוצרת, א ד"א
ש"ה"ס מ' עוצרת וזכ"י צמקקל רות וילקוט רות וזכ"י ד"א שהייתה מעוצרת.
(כ"א) מ"ל ע"כ ש' פ"ד ז' מן לא תעב, ק וד' ע"כ צ"י כ"י פ"ד צ"ל
ע"נח, ה' ח' ע"כ צ"י כ"י פ"ד צ"ל כל ע"כ וצמקקל רות פ"ג ד"א ח' ע"כ